

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки.

Тел. „Свободи”: BErgen 4-0237—4-0807

THREE CENTS in the United States of America.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ за границею Злучених Держав Америки.

Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

FIVE CENTS elsewhere.

## Уряд Проти Пайкування Газоліни по Всій Америці

ВАШИНГТОН. Секретар внутрішніх справ Ікес виступив з публічною заявою проти пайкування газоліни по всьому краю. Мовляв, таке пайкування тепер непотрібне й воно не обдешить недостачі гуми. Край покищо робить завзяті зусилля, аби зарадити потребі зусиленим воженням газоліни залізничними цистернами.

### УКРАЇНСЬКИЙ СВЯЩЕННИК СВИДЧУЄ ПРО ПАСТОРА МОЛЬЦАНА

ГАРТФОРД (Конетикот). — На розправі проти філадельфійського пастора Курта Мольцана, обвинуваченого за шпигунство в користь держав Осі, виступив головним свідком о. Олексій Пилипенко, український католицький священник. Зізнаючи через російського перекладача, свідок зізнав, що Мольцан влаштував стрічу між ним і секретарем німецької амбасад та що Кунце, провідник Німецько-Американського Бунду, радив йому віддати пастора Мольцана.

На запити оборони о. Пилипенко заявив, що він працював в Аргентині для амбасад, британської й американської. Коли він приїхав до Злучених Держав, його стрінули агенти Федерального Бюро Розсліду.

### ЛІТВІНОВ ЗНОВУ КОНФЕРУЄ З ПРЕЗИДЕНТОМ

ВАШИНГТОН. — Советський амбатор Максим Літвінов відбув у четвер у Білому Домі одноденну конференцію з президентом Рузвелтом. Як після подібної конференції минулого тижня, так і тепер, ніхто з учасників конференції не дав пресі натяку про зміст нарад. Газети догадуються, що ці конференції мають на цілі інформувати Сталіна про поступ війни з американського становища.

### ЕКСПЕРИМЕНТИ ПОКАЗУЮТЬ, ЯК КРАЩЕ ГАСИТИ ЗАПАЛЬНІ БОМБИ.

НЬО ЙОРК. — У стадіоні на Ренделс Айленді відбулася у приватності офіцерів армії й флоту та урядників федерального, стейтового й міського урядів проба різних способів гашення запальних бомб. Проби виказали, що краще їх гасити повним струмом води („джет”) ніж розприскуванням („спрей”).

### ВИСТУПАЛИ ПІД ЖОВТО-БЛАКИТНИМ ПРАПОРОМ

В Мейпл Ліф Гарденс в Торонто виступав Спільний Хор Українських Товариств міста Торонто перед 7,000 делегатами Клубу Лайонс. Виступали теж і українські танцюристи. Усіх національностей було на виступі 11. Українська національна група була найчисленніша (150 осіб). Усі були в українських народних строях. „Український Робітник” пише, що „найбільше греміла велика зала (на поверх 20,000 людей) оплесками підчас і по танку женців з серпами”, а „найбідніше й мабуть чи не найгірше по червоній Росії представили себе поляки, виславши кілька дівчат у народних строях відтанцювати танок”. Далі лише згаданий часопис, що між національними прапорами був і більшовицький. Та українська група виступала під прапором жовто-блакитним. Оголошувач заголосив наперед „Україна”, а пізніше й окремо „Росія”.

### ДІСТАЛА ДИПЛОМ УЧИТЕЛЬКИ МУЗИКИ

Ірина Мусійчук покінчила в Вашингтон університеті в Сейнт Луїс, Мізурі, курс вищих музичних студій і дістала диплом „Інтермітєт Мюзік Тічерс Сертифікейт”. Є вона учителькою гри на піяні. Вчить теж теорії, гармонії й композиції. Є також відома з різних музичних виступів на американській сцені, як і на українських концертах.

### Московська „Правда” Про Польщу і Америку

З Куйбишева, теперішнього осідку советського уряду, доносять, що „Правда” присвятила багато уваги тій частині промови секретаря стейту, Кордела Гола, де говориться про повоєнну відбудову світа. „Правда” обговорює при тому відбудову Польщі й каже, що ніякий нарід не був виставлений на такі огидні германізаційні наступи як польський. Тому, кажеться далі, проблемі Польщі треба трактувати окремо від інших європейських держав. Треба допомогти Польщі скріпитись географічно й геополітично. В тому зможуть допомогти Польщі, каже „Правда”, Злучені Держави, зокрема през. Рузвелт, що вже нераз підкреслював потребу поновного створення самостійної польської держави. Знову американські поляки, пише „Правда”, можуть відіграти рішальну роль в справі того, якою має стати Польща всередині й назовні. З вістей, які доходять з підполля, пише „Правда”, виходить, що польський нарід під німецькою окупацією, твердо вірить в допомогу з боку Злучених Держав і през. Рузвелта, як теж і з боку американських поляків.

## В МОСКВІ ПЕРЕКОНАНІ, ЩО ТИМОШЕНКО ТАКИ ЗДЕРЖИТЬ НІМЕЦЬКИЙ НАСТУП

МОСКВА. — „Ні одного кроку взад”, каже Сталін советським воякам на фронті. А в часописних статтях дораджується їм радше згинуть ніж поступитись. В промовах, закликах і статтях апелюється до російського патріотизму, при чому подається для прикладу давніх московських полководців і патріотів, що згинув за Росію. Що все те має

свій вплив, видно по тому, що німецький розгін таки значно припинено, а в самій Москві назагал населення набрало віри, що резерви маршала Тимошенка, що їх щойно зачинають кидати в бій, таки припинять німецький похід на Кавказ і в напрямі Волги. Проте положення таки ще далі грізне.

### „ДРУГИЙ ФРОНТ” ТАКИ БУДЕ ОТВОРЕНИЙ

ЛОНДОН. — Ось таке враження можна набрати з цього, що заявив в британському парламенті сер Стафорд Крипс, хоч він тільки сказав, що „уряд має заміри” в справі отворення другого фронту. Бо до цього треба ще взяти під увагу і те, що сказав сер Гарис через радіо в справі нищення німецьких міст і сіл. А далі й те, що являється під сучасну пору найважливішим, себто, що Гарис заповів прибуття до Англії нових значних американських воєнних сил. А це набрало особливої ваги, коли подано несподівано до відома, що прибули до Англії чотири визначні американські генерали, які будуть проводити американськими повітряними силами. Начальним командантом американських сил в Європі є ген. Карл А. Спац. А тепер прибули такі генерали: Волтер Г. Френк, Френк Гонтер, Роберт Кенді і Аза Н. Донкен. З цього заключають, що „другим фронтом” стануть великанські летунські налети на Німеччину.

### ПІДЮДЖУЮТЬ ОДИН ПРОТИ ДРУГИХ

„Poland Fights” подає, що в концентраційнім таборі в Освенцімі буває і до 30,000 в'язнів. Кожний в'язень обов'язаний слухати радіових авдіцій, яких цілю є підюджувати одну національність проти другої, а в таборі є люди різних національностей. Отже „поляків підюджують проти жидів, українців проти поляків, а німців проти всіх інших. Особливо підюджується робітників проти інтелігенції, а селян проти робітників...”

### МАДЯРСЬКЕ ВІЙСЬКО — З УКРАЇНЦІВ, СЛОВАКІВ, СЕРБІВ

В німецьких воєнних звідомленнях з советського фронту згадується часто про „мадярські відділи”. ОНА (Оверсіз Нюз Ейдженсі) подає, що Гітлер натискає щораз більше на Мадярщину, щоб давала більше війська, а мадяри радять собі щодо цього в такий спосіб, що втягають силою в ряди армії карпатських українців, словаків, сербів і румунів, що є в границях їхньої держави, та висилають їх на советсько-німецький фронт як „гарматне м'ясо”. Такого війська вислано вже чверть мільйона. В Хусті мадяри розстрілювали жінок, що прийшли з гір протестувати проти насильного побору їхніх чоловіків і синів.

### ЛЮБКА КОЛЕССА ПРОФЕСОРКОЮ МУЗИКИ

З Канади доносять, що славна українська піаністка, Любка Колесса, одержала пропозицію стати професоркою в Музичній Консерваторії, що є при Торонтонському університеті. Ще не знати, чи вона ту пропозицію прийняла.

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ! Пам'ятайте, що воєнний бонд у вашій хаті, це доказ вашої вдячності до тої землі, що вас прийняла за своїх синів і дочок. Це теж доказ, що ми вміємо дорожити нашою свободою.

**"SVOBODA" (Ukrainian Daily)**

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

## ВСІ МУЖЧИНИ Й ЖІНКИ ДО ВОЄННОЇ ПРАЦІ

За понукою президента Рузвелта викінчується тепер проекти законів про краєву воєнну службу, що мають на цілі змобілізувати 60 мільйонів осіб американського населення для суцільної воєнної праці. За тиждень-два буде вироблений план, що заставить усіх здібних до праці мужчин, жінок, ба навіть молодь, до праці на фармах, фабриках, та в канцеляріях чи научних лабораторіях.

Виходить цей проект з погляду, який нині є загально прийнятий провідниками адміністрації, а котрий знаходить щораз ширше признання в американському народі, що чим довше тривати буде війна, тим більше стане konieczним, аби держава признала кожному мужчині й кожній жінці відповідне завдання в збірному воєнному зусиллю. В Британії вже давно існує закон про есенціональну воєнну працю, який приніс Британії великі користи. Такого закону треба й в Америці, якщо Америка має взяти таку живу участь у війні, як бере в ній Британія.

Потрібно буде для переведення цього плану в життя перевести реєстрацію жінок у продуктивному віці, від 18 до 65 року життя. Цим доповниться продуктивну силу мужчин, бо таких

жінок у краю є 42 мільйони. Очевидно, не всіх цих жінок буде можна вжити для воєнної праці, але така реєстрація певно розкриє можливість американського ресурсу людської сили.

На спеціальну увагу заслуговує думка високих урядовців про можливість мобілізації інтелектуальних сил молоді через направлення тих, що покінчили вищі школи, на наукові завдання. Це спроба використати величезні ресурси інтелекту, які має цей край у своїм високо розвиненому шкільництві, а які прецінь мусять відігравати щораз більшу роль в модерній війні, яка щораз менше спирається на грубу фізичну силу, а щораз більше вимагає розвою духових сторін людини.

Проект мобілізації всієї людської сили краю буде доказом для населення краю, як широко й глибоко розуміє його уряд завдання цієї війни.

## ЯК КАРДАШ ІНФОРМУЄ КАНАДУ ПРО „ГІТЛЕРІВСЬКИХ АГЕНТІВ”?

Винніпегський „Український Голос” подає, що по Канаді розійшлася брошура в англійській мові п. н. „HITLER'S AGENTS IN CANADA”, яку написав комуністичний посол до манітобської легіслаури, Вільям А. Кардаш. Це той самий, що казав у недавній демонстрації йти під советським прапором, не дозволяючи українським ветеранам нести український жовто-блакитний прапор. В брошурі Кардаш додав собі титул хорунжого (LIEUTENANT), викликаючи враження, що він є хорунжим в канадійській армії. „У. Г.” пише, що він в канадійській армії ніколи не був, а його титул є з — еспанської армії. Вступне слово написала посолка Доріс В. Нілсен, теж добре відома з своїх про-комуністичних виступів. Про цю брошуру пише „У. Г.” між іншим таке:

„Брошура звернена вцілості проти організації, відомої під іменем У. Н. О. (Українське Національне Об'єднання), а зокрема проти деяких її провідників, і як з заголовка брошури видно, закидає їм ні більше, ні менше, тільки що вони агенти Гітлера в Канаді. А причиною, чому вона видана, не є якраз бажання прислужитись Канаді, яку посол Кардаш як льоальний громадянин обов'язаний боронити і захищати перед ворогами, явними і скритими, а зовсім що іншого”.

Ось тим „іншим” є пімста Кар-

даш і комуністів за те, що У. Н. О. купило в Винніпегу і в Торонті дома, що належали до організації, яка звалась давніше Товариство Український Робітничо-Фармерський Дім. Була це большевицька організація. Як уряд проголосив цю організацію незаконною на основі законів про оборону Канади і виставив її майно на публичну ліквідацію, то У. Н. О. купило її будинки. Про „пімсту” большевиків читаємо в „У. Г.” таке:

„Брошура Кардаша — це незамасковане старання представити У. Н. О. в якнайчорнішому світлі. Чи Кардаш сам над тим працював, чи мав ще-яких помічників, менше важне; головне те, що його брошура вимагала дійсно багато праці та сліпання по різних часописах, книжках і т. п. Вона повна цитатів, що малиб доказати, що У. Н. О. є на службі Гітлера і що нема нічого більш небезпечного для Канади над У. Н. О.”.

Стверджуючи, що брошура робить назверх враження, що написана „талановито” і цікаво, „У. Г.” робить такі завваги:

„Як донос брошура є доносом першої класи. Можна сподіватись, що хоч вона може й не зробити УНО-ві стільки лиха, як комуністи цього бажалиб, то всетаки наробить йому немало прикростей. Одначе перед розумними людьми заледви, чи брошура Кардаша УНО-ві зашкодить. Самий мотив її автора — пімста за те, що УНО поважилось купувати від уряду Канади будинки, що належали давніше до комуністів, є смішний та дитинний. Дальше в кожнім обвинуваченні важний не тільки зміст обвинувачення, але й особа обвинувача. Хто він сам? Тут обвинувачами виступають комуністи, а обвинуваченими — противники комуністів. Комуністи називають їх фашистами та нацистами. Одначе люди ще не позабули того, що зовсім недавно ті самі комуністи називали фашистами та нацистами кожного свого противника. Вони ж рахували до фашистів і нацистів і прем'єра Кінга і президента Рузвелта”.

Можливо, читаємо далі, що Кардаш і комуністи надіються заслати до таборів інтернованих тих, про кого згадують у брошурі. А про це говорив Кардаш і в легіслаури. Та уряд, пише „У. Г.”, не інтернував навіть комуністів за передвоєнні погляди і симпатії, а за те, що „шкодили Канаді в часі війни”.

„В Канаді ще нікого не карають за те, що він колись думав, а тільки карають за те, що він тепер робить”, пише „У. Г.”

**ФАРМИ** 8¼-акрова обробна земля, 15-кімнатовий дім зі всіми уліпшеннями, 2 ванни, 2 туалети, електрика, зима і гаряча вода, овочевий сад, 15 миль від міста Нью Йорку. Вдова змушена продати дуже дешево (готівка згідно з умовленням). Місце надається на Сомерсезорт.

Крім повищої фарми маю великий вибір різного роду фарми до продажу на добрих умовах. Як також дома, які можна купити прямо від банку. Бизнеси, як: гросерні, делікатесні, ресторани, салуни, кенді склепи і т. д.

Голосіться до:

**J. T. ANSKI,**  
149 Avenue A, New York City

### НА ПРОДАЖ 100 АКРІВ ДОБРОЇ ЗЕМЛІ

Цегляний дім з містовим уліпшенням. Малий живий інвентар. Близько озера з 600 літницями. Околиця: Amsterdam and Schenectady. Добрий маркет. Сам власник продасть дешево. Голосіться до:

**JULIAN FEDUNEK**  
R. D. No. 2, BROADALBIN, N. Y.

### ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК

ВИРІБНИК І ПРОДАВЕЦЬ

### МЕБЛІВ

**GRAND CIRCLE  
UPHOLSTERING CO., Inc.**  
2469 WEBSTER AVENUE

Near 188th St.

**BRONX, N. Y.**

Telephone: FOrdham 5-4666.

Має на складі РІЗНІ МЕБЛІ доброї якості, по дешевій ціні.

### Д-Р С. ЧЕРНОВ

- Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
- Аналіз крові для подружого свідчення.
- Гемороїди й желяки лікується без операції.

223 SECOND AVENUE, cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.  
GRamercy 7-7697

Офісові години 10—8; неділя 11—2.  
Жінка-доктор до обслуговування.  
X & флюроскоп. — Екзамінація \$2.00.

### МИРОН ЛИТВИН

### І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга щира і чесна

Main Office:

383 Morris Avenue,  
cor. Springfield Ave.  
NEWARK, N. J.  
Phone: Essex 3-5347

Branch Office (Філія):

969 South Broad Street,  
TRENTON, N. J.  
Phone: Trenton 8588

### ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребамі по ціні так низькій як \$150.

ОБСЛУГА НАРКРАЩА

### JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 East 5th St.,

NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150.  
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ  
ПОГРЕБНИК  
НА ФІЛЯДЕЛЬФІЮ  
Й ОКОЛИЦЮ

### МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. MARKET 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

### ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимаєсь похоронами

В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,  
NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 Prospect Avenue,

(cor. E. 185 St.),

BRONX, N. Y.

Tel.: MErose 5-6577

ЦІЛИЙ ПОХОРОН з прегарною металеву труною, двома автом. краваном, бальсамуванням, вишиванням Похоронного Дому і т. д. \$295.00

Все, чого треба, з вишком однієї й належностей за церквою відправу й цвинтар.

### S. KANAI KAIN

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646